

Tisková zpráva

Důvěra vrcholným ústavním činitelům – květen 2019

- ⊙ Mezi zkoumanými vrcholnými představiteli státu zařazenými do výzkumu nejvyšší podíly důvěry byly zaznamenány u předsedy Ústavního soudu Pavla Rychetského a prezidenta republiky Miloše Zemana (oba shodně 43 %).
- ⊙ Důvěra nad nedůvěrou mezi zkoumanými představiteli v současnosti významně převažuje u Pavla Rychetského a mírně u Jaroslava Kubery.
- ⊙ U všech ostatních zkoumaných představitelů více či méně významně nedůvěra převažuje nad důvěrou.
- ⊙ Nejvyšší podíl nedůvěry mezi zkoumanými politiky šetření zaznamenalo u předsedy poslaneckého klubu TOP 09 Miroslava Kalouska (78 %).

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586, e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v květnovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným vrcholným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam tentokrát obsahoval jména třiceti **čelných** ústavních **činitelů**. Do výzkumu byli zařazeni prezident, předseda Senátu, předseda Poslanecké sněmovny, členové vlády, předsedové poslaneckých klubů parlamentních politických stran, ombudsmanka, guvernér ČNB a předseda Ústavního soudu.

Mezi nejvyššími ústavními představiteli státu je jako nejdůvěryhodnější hodnocen předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, jemuž důvěřuje 43 % českých občanů, zatímco 28 % nikoli. Stejný podíl důvěry má prezident Miloš Zeman, jemuž ovšem nedůvěřuje 49 % českých občanů. Jako třetí z hlediska podílu důvěřujících skončil předseda vlády Andrej Babiš, jemuž důvěřuje 35 % dotázaných a 60 % mu naopak nedůvěřuje. Za ním s nepatrným odstupem z hlediska podílu důvěry, ale výrazně nižším podílem nedůvěry následuje předseda Senátu Jaroslav Kubera s 34 % důvěřujících a 29 % nedůvěřujících, který je tak po Pavlu Rychetském druhým a zároveň posledním ze zkoumaných činitelů s převahou vyjadřované důvěry nad nedůvěrou. U všech ostatních zkoumaných činitelů již nedůvěra statisticky významně převažuje nad podílem důvěřujících.

Na pátém a šestém místě z hlediska podílu důvěry s odstupem následuje ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová a 1. místopředseda vlády a ministr vnitra Jan Hamáček (oba 29 % „spíše důvěřuje“, 36 %, respektive 47 % „spíše nedůvěřuje“), po nichž se v těsném sledu zařadili ministryně financí Alena Schillerová (28 %, 33 %) a guvernér České národní banky Jiří Rusnok (27 %, 41 %). S mírným odstupem a s podílem důvěry již pod hranici jedné čtvrtiny následuje nová ministryně spravedlnosti a nová předsedkyně Legislativní rady vlády Marie Benešová (23 %, 47 %), veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová (22 %, 37 %), předseda poslaneckého klubu hnutí ANO Jaroslav Faltýnek (22 %, 53 %) a ministr zdravotnictví Adam Vojtěch (20 %, 30 %). S podílem důvěry pod hladinou jedné pětiny, ale stále ještě s více než jednou desetinou důvěřujících v pořadí dále figurují předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček (19 %, 34 %), předseda poslaneckého klubu SPD Radim Fiala (18 %, 45 %), ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová (17 %, 31 %), předseda poslaneckého klubu STAN Jan Farský (17 %, 32 %), místopředseda vlády a ministr životního prostředí Richard Brabec (17 %, 35 %), ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček (16 %, 26 %), předseda poslaneckého klubu Pirátů Jakub Michálek (15 %, 27 %), ministr zemědělství Miroslav Toman (15 %, 29 %), předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL Jan Bartošek (15 %, 34 %), ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga (14 %, 27 %), předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura (14 %, 41 %), ministr obrany Lubomír Metnar (12 %, 25 %), předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik (12 %, 34 %), předseda poslaneckého klubu TOP 09 Miroslav Kalousek (12 %, 78 %) a nový ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček (11 %, 22 %). Na konci žebříčku s pouze minimálními podíly důvěry do úrovně jedné desetiny figurují předseda poslaneckého klubu

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

ČSSD Jan Chvojka (10 %, 26 %), ministr kultury Antonín Staněk (9 %, 28 %) a nový ministr dopravy Vladimír Kremlík (6 %, 19 %), jehož podle vlastního vyjádření více než tři pětiny dotázaných neznají.

Tabulka 1: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra +/- proti poslednímu šetření	Nezná	Neví	Index 05/19 ** Důvěra/nedůvěra
Rychetský	43	28	17	12	+15
Zeman	43 (-5)	49	2	6	-6
Babiš	35	60 (+4)	0	5	-25
Kubera	34 (-4)	29	26	11	+5
Maláčová	29	36 (+8)	24	11	-7
Hamáček	29	47	13	11	-18
Schillerová	28	33 (+ 6)	27	12	-5
Rusnok	27 (-4)	41	17	15	-14
Benešová	23	47	19	11	-24
Šabatová	22	37	26	15	-15
Faltýnek	22	53 (-4)	15	10	-31
Vojtěch	20	30	37	13	-10
Vondráček	19 (-6)	34 (+6)	34	13	-15
Fiala R.	18 (+6)	45	27	10	-27
Dostálová	17	31 (+4)	41	11	-14
Farský	17	32	40	11	-15
Brabec	17	35	36	12	-18
Petříček	16 (+4)	26	45	13	-10
Michálek	15	27	48	10	-12
Toman	15	29	41	15	-14
Bartošek	15	34	39	12	-19
Plaga	14	27 (+6)	46	13	-13
Stanjura	14	41	32	13	-27
Metnar	12	25 (+4)	49	14	-13
Kováčik	12	34	41	13	-22
Kalousek	12	78	4	6	-66
Havlíček	11	22	55	12	-11
Chvojka	10	26	54	10	-16
Staněk	9	28 (+7)	50	13	-19
Kremlík	6	19	63	12	-13

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 4. – 14. 5. 2019, 1026 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Pokud jde o úroveň nedůvěry, mezi zkoumanými představiteli se jednoznačně nejvyšší podíl nedůvěřujících na úrovni necelých čtyř pětin objevil v případě současného předsedy poslaneckého klubu TOP 09 Miroslava Kalouska (78 %). Na druhém místě s velkým odstupem za ním a s podílem nedůvěry na úrovni tří pětin skončil současný premiér Andrej Babiš (60 %), za nímž s těsně nadpoloviční většinou figuruje Jaroslav Faltýnek (53 %). Méně než polovina, ale více než dvě pětiny českých občanů vyjadřují nedůvěru k Miloši Zemanovi (49 %), Marii Benešové (47 %), Janu Hamáčkovi (47 %), Radimu Fialovi (45 %), Zbyňku Stanjurovi (41 %) a Jiřímu Rusnokovi (41 %).

V porovnání s posledním šetřením, jímž u většiny zkoumaných jmen byl leden 2019, ale v případě jednotlivců zastávajících zároveň s ústavními posty i nejvyšší stranické funkce jde o duben 2019, došlo k mírnému nárůstu důvěry pouze u R. Fialy (oproti dubnu 2019, v porovnání s lednem 2019 je výsledek statisticky srovnatelný) a T. Petříčka. Naopak mírné poklesy podílu důvěřujících byly zaznamenány v případě R. Vondráčka, u něhož zároveň vzrostl podíl nedůvěřujících, M. Zemana, J. Kubery a J. Rusnoka. Podíl nedůvěřujících pak kromě již zmiňovaného R. Vondráčka zaznamenal statisticky významný vzestup v případě J. Maláčové, A. Staňka, R. Plagy, A. Schillerové, L. Metnara, K. Dostálové a A. Babiše. Mírný pokles podílu nedůvěřujících v případě J. Faltýnky se pak týká pouze srovnání s dubnovým výzkumem, oproti lednu 2019 i u něj nedůvěra naopak významně vzrostla.

Tabulka 2a: Důvěra vrcholným politikům (v %)

	2016				2017				2018				2019				
	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01	04	05
Rychetský	43	x	38	x	36	x	39	x	x	50	x	45	x	x	46	x	43
Zeman	56	x	54	x	51	x	53	x	x	49	x	45	x	50	48	x	43
Babiš	51	47	42	46	49	46	43	37	37	42	35	40	40	38	39	38	35
Kubera	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	38	x	34
Maláčová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	x	26	x	29
Hamáček	18	18	17	21	16	18	18	19	x	x	24	25	22	27	32	30	29
Schillerová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	23	x	x	30	x	28
Rusnok	x	x	x	x	26	x	30	x	x	33	x	28	x	x	31	x	27
Benešová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23
Šabatová	19	x	22	x	19	x	20	x	x	23	x	23	x	x	24	x	22
Faltýnek	x	17	x	17	16	21	17	22	23	25	25	25	23	26	28	21	22
Vojtěch	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11	x	21	x	x	21	x	20
Vondráček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	x	19	x	x	25	x	19
Fiala R.	x	x	x	x	x	x	x	x	9	17	13	17	13	13	17	12	18
Dostálová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	x	12	x	x	16	x	17
Farský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	x	14	x	x	14	x	17
Brabec	11	x	10	x	11	x	12	x	x	18	x	17	x	x	19	x	17
Petříček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	x	16
Michálek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	x	13	x	x	13	x	15
Toman	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12	x	x	14	x	15
Bartošek	x	7	x	7	x	8	x	6	x	10	x	13	x	x	15	x	15
Plaga	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	11	x	x	13	x	14
Stanjura	x	8	x	10	8	x	10	x	x	12	x	14	x	x	13	x	14
Metnar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	x	11	x	x	12	x	12
Kováčik	x	13	x	12	9	x	11	x	x	14	x	13	x	x	15	x	12
Kalousek	13	15	13	11	x	13	x	10	x	10	x	11	x	x	12	x	12
Havlíček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11
Chvojka	x	x	x	x	x	x	6	x	x	8	x	11	x	x	11	x	10
Staněk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	5	x	x	7	x	9
Kremlík	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování, tj. v květnu 2019. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Tabulka 2b: Nedůvěra vrcholným politikům (v %)

	2016					2017				2018				2019			
	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01	04	05
Kalousek	81	79	79	81	x	79	x	81	x	82	x	78	x	x	79	x	78
Babiš	42	46	51	46	43	48	49	56	56	50	58	53	55	55	56	56	60
Faltýnek	x	28	x	31	26	33	35	44	49	44	49	46	53	48	44	57	53
Zeman	39	x	39	x	40	x	41	x	x	44	x	48	x	43	46	x	49
Benešová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	47
Hamáček	24	26	28	22	25	30	31	32	x	x	47	44	51	49	42	46	47
Fiala R.	x	x	x	x	x	x	x	x	35	36	37	44	44	46	43	47	45
Stanjura	x	35	x	36	33	x	34	x	x	37	x	39	x	x	38	x	41
Rusnok	x	x	x	x	38	x	37	x	x	33	x	39	x	x	38	x	41
Šabatová	34	x	33	x	35	x	38	x	x	34	x	36	x	x	36	x	37
Maláčová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	24	x	x	28	x	36
Brabec	27	x	26	x	25	x	26	x	x	26	x	30	x	x	34	x	35
Kováčik	x	29	x	29	27	x	29	x	x	32	x	31	x	x	31	x	34
Bartošek	x	18	x	20	x	19	x	26	x	27	x	31	x	x	35	x	34
Vondráček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23	x	31	x	x	28	x	34
Schillerová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	21	x	28	x	x	27	x	33
Farský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	27	x	31	x	x	34	x	32
Dostálová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	x	25	x	x	27	x	31
Vojtěch	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	26	x	x	29	x	30
Toman	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	25	x	x	28	x	29
Kubera	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	27	x	29
Staněk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	x	x	21	x	28
Rychetský	27	x	30	x	26	x	29	x	x	23	x	31	x	x	27	x	28
Plaga	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	x	19	x	x	21	x	27
Michálek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18	x	20	x	x	24	x	27
Chvojka	x	x	x	x	x	x	22	x	x	20	x	25	x	x	29	x	26
Petříček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	27	x	26
Metnar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	x	19	x	x	21	x	25
Havlíček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22
Kremlík	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	19

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené nedůvěry v posledním sledování, tj. v květnu 2019. Dopočet do 100 % představují odpovědi „důvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v19-05</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>4. - 14. 5. 2019</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1026</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>217</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>pi190610</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.2u</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>10. června 2019</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |